

urimeligt, om dette Thing gik ind paa at lade denne Sag gaa videre; thi det vilde jo ene og alene være en Erkjendelse af, at vi trænge til en Grundlovsforandring, og at den, vi have, kan der ikke regjeres med. Det er ogsaa det, Regjeringen tilsigter dermed; thi ellers er jeg overbevist om, at Regjeringen er saa klog, at den veed godt, at Tiden egner sig ikke til at faae Forsatningspørgsmaal afgjort. Forholdet er ikke saadant mellem de Faktorer, der skulle have med det at gjøre, at man med en Smule fornuftig Grund kan vente sig noget Udbytte af disse Forhandlinger. Det er altsaa kun dette politiske Diemed, der opnaas derved, at afvende Opmærksomheden fra hvad det egentlig gjælder, afvende Opmærksomheden og sige, at det ikke er Regjeringen, men Grundloven, der har Skylden. Nu har man længe sagt, at det var dette Thing; nu skal det være dette Thing i Forening med Grundloven. Jeg kan ikke forstaa, at der skulde være Grund til at tage saadan fint og blødt paa Regjeringen nu. Jeg synes ikke den kan være tjent dermed. Naar man saadan kom paa Hofesøkker og vilde søge at klare de virkelige Forhold og vilde ligesom bringe herind blot en lille Smule af den Indignation der er over hele Landet og lade den komme til Orde her, kunde Regjeringen let komme i Tanker om, at der vistnok var en Flot, som vilde slaa af paa Fordringerne og gaa med den bort fra Grundlovens rene Standpunkt. Men nei, jeg er overbevist om, at det ikke er Tilfældet, og sat det ikke vil blive Tilfældet med nogen alvorlig grundlovstro Oppositionsmand af dem, der sidder her i Salen. Det vil vise sig, at der Landet rundt vil blive tilkraabt Repræsentanterne: Staa fast og slutter Kredts om Grundloven. Og hvorfor skulde man tage saa blødt? Der er vel Noget, der siger, at vi Bønder tager lidt haardt fat, at vi ikke fører noget fint eller dannet eller diplomatisk Sprog og saa videre, men lad os saa spørge: Tager vore Modstandere da saa fint paa det, tager Regjeringen det saa fint, saa blødt, saa hensynsfuldt? Ja, de lader Kanonerne en Gang imellem, lader uddele skarpe Patroner til Militæret og udsteder en Række provisoriske Love, hvorved de kunne faae Leilighed til at komme deres politiske Modstandere tillivs. De have sendt os Gendarmerne paa Halsen. Jeg kan ikke se, at der er noget fint, Blødt eller Hensynsfuldt i alle de Foranstaltninger, hverken overfor Grundloven, overfor dette Thing eller overfor Folket i Almindelighed. Nei, jeg synes, det er saa stærkt, saa grovt, saa plumpt, som tænkes kan, naar det ikke just skal være et ligefrem bogstaveligt Oprør. Dersom man

betrakter en af disse blaa Herrer, der gaa med Karabinen i Armen — den er vist ladt, jeg har ikke havt Leilighed til at undersøge det, men jeg antager det, ellers var der ingen Mening i, at de gik med den i Armen — naar altsaa saadan en Tyr bliver lidt fornærmet — ja, man kan jo ikke vide, om ikke i denne Vintertid paa de isede Fjortouge En kunde skride om og komme til at støde saadan en Herre — saa griber han strax til Karabinen. Ja, det kan gjerne være, at han bruger disse Talemaader: I Kongens og Lovens Navn først, men ellers skylder han jo Ingen Regnskab for, om han bruger sin Karabin og nedskyder det Menneske, der har fornærmet ham. (Modsigelse). Ja, men naar nu Manden er borte, og Ingen har set det, Gendarmeren har gjort i sin Tjenesteveier! Ja, vi vide jo nok, at de værste Ting udføres i Brede. I 1877 — det er Noget, som er sagt saa mange Gange, ogsaa forleden Dag — da blev vor høitcærede Conseilspræsident vred, og saa udstedte han den provisoriske Finantslov; det ene ligner det andet under disse Forhold. Man maa absolut have Lov til at stille større Fordringer til dem, som ere udrustede med (en Stemme: Dannelse!) . . . nei, det var ikke det, jeg tænkte paa — den udøvende Magt, til dem skal man stille større Fordringer med Hensyn til Lovtrofast end til enhver anden Statsborger — det kan da vel ikke feile. Af dem, der staa med den administrative Myndighed, skal man forlange større Trofast lige overfor Landets Love end af enhver anden Statsborger; man skal forlange den af Alle, men især af dem, hvem Haandhævdelsen af Lovene er betroet. Man faae, hvilken Demoralisation der fandt Sted i Hørsens Tugthus, fordi netop de, som vare satte til at tage Vare paa Fangerne, lærte dem at stjæle — jeg gjør her ingen Sammenligning med Regjeringen; men det frapperede de Fleste, som hørte, at det fandt Sted. Jeg gjentager: Af dem, der staa med den administrative Myndighed i Haanden, skal man først og fremmest forlange Trofast mod Landets Love. Derfor tillod jeg mig at sige i Gaar, at en Regjering, der lukkede Statskassen op uden at have Bevilling eller Efterbevilling af Rigsdagen, brugte forterte Nøgler. Jeg brugte et andet Udtryk: falske Nøgler, det skal jeg ikke sige i Dag; thi saa vilde den høitcærede Formand sige, at jeg er ikke rigtig hjemme. Men jeg tør sige, det er ikke de rigtige Nøgler, saa maa ærede Medlemmer selv om, om de vilde have dem tillagt et andet Prædikat. Hvorledes det staaar sig med Grundlovstrofast hos de Herrer, som i denne